

U ovom broju:

- Hopenhagen
- Kriza u Grčkoj
- Novi porez kao odgovor na krizu?
- Visok stepen rasizma u EU
- Španija: prvih šest meseci 2010. godine
- Evropska unija i zapadni Balkan
- Crna Gora u 12 knjiga
- Odmrznut Prelazni sporazum sa Srbijom
- Sedište ACER-a u Ljubljani

EU institucije

Savet Evropske unije:
www.consilium.europa.eu

Evropski parlament:
www.europarl.europa.eu

Evropska komisija:
<http://ec.europa.eu>

Evropski sud pravde:
<http://curia.europa.eu>

Evropski revizorski sud:
<http://eca.europa.eu>

Ekonomski i socijalni odbor:
<http://eesc.europa.eu>

Evropska centralna banka:
<http://www.ecb.int>

Evropska investiciona banka:
www.eib.org

Agencije Evropske unije:

Hopenhagen

Kopenhagen, 11. decembar 2009. - Samit u Kopenhagenu obeležava trka za finansijskim sredstvima potrebnim za ublažavanje klimatskih promena. Lideri Evropske unije spremni su da na samitu u Kopenhagenu ponude sumu od 2,4 milijarde dolara zemljama u razvoju kao pomoć u borbi protiv globalnog zagrevanja iako mnoge organizacije koje se bave

ekološkim pitanjima smatraju da je suma, iako velika, zapravo samo drugačije raspoređena već postojeća razvojna pomoć. Nikola Sarkozy i Gordon Braun izjavili su da će ta suma biti obezbeđena iz već postojećih izvora ali i "novim finansijskim mehanizmima". Evropski savet je u tom smislu raspravljao o novim porezima, ali i mogućnosti da banke učestvuju u finansijskoj pomoći.

Prikupljanje sredstava u EU je dobrovoljno, zbog različitih mogućnosti država članica. Od razvijenijih zemalja EU, Velika Britanija je za naredne 3 godine izdvojila 1, 65 milijardi evra, Francuska - 1, 26 milijardi, Švedska - 800 miliona, a Holandija - 300 miliona evra. Tim povodom, bugarski premijer Bojko Borisov je izjavio da je Bugarska spremna da učestvuje u ovoj pomoći ali samo kada evropska finansijska sredstva za Bugarsku, budu odmrznuta.

Kriza u Grčkoj

Bon, 10. decembar 2009.

- Dok Brisel zahteva ispunjenje obećanja koje je novi grčki premijer Jorgos Papandreu dao o strukturalnim reformama grčke ekonomije, Angela Merkel je izjavila da je problem Grčke, zajednički problem Evropske unije i da očekuje veći angažman Unije u Grčkoj.

<http://europa.eu/agencies/>

Srbija i EU

Kancelarija za evropske
integracije
www.seio.sr.gov.yu

Delegacija Evropske komisije
u Srbiji
www.europa.rs

Unija evropskih federalista (UEF)

www.federaleurope.org

UEF Srbija
www.uef.rs | uef@uef.rs

UEF België / UEF Belgique
(UEF Belgija)
www.uef.be

УЕФ България (UEF
Bugarska)
asea@scas.acad.bg

UEF Česká republika (UEF
Češka republika)
kaplan.ivo@post.cz

UEF Danmark (UEF Danska)
www.uef.dk

Europa-Union Deutschland
(UEF Nemačka)
www.europa-union.de |
info@europa-union.de

Eurooppa federalistit (UEF
Finska)
suomi@federaleurope.org

Ευρωπαϊκό ομοσπονδιακό
κίνημα Ελλάδα (UEF Greece)

Union pour l'Europe fédérale
(UEF Francuska)
www.europe-federale.asso.fr

Movimento federalista
europeo (UEF Italija)
www.mfe.it

UEF Luxemburg (UEF

Finansijska kriza u Grčkoj, najslabijoj državi evrogrupe, u sledećoj godini može dovesti do još većeg javnog duga. Procenjuje se da će javni dug u 2010. godini iznositi preko 125% BDP-a. Kreditni rejting Grčke je sada najniži u evrosistemu i najniži u prethodnoj deceniji. Nova vlada još uvek nije obznanila fiskalne mere kojima će popraviti situaciju i to se očekuje sledećeg petka. Nova vlada je u budžetu za sledeću godinu predvidela deficit od 9.1%.

Ostaje da se vidi da li će se ostvariti brige analitičara da će se pogođena ekonomija oporaviti, jer neophodne mere se trebaju preduzeti, a Grčka je do sada izbegavala da ispuni ciljeve doprinosa budžetu, ali i strukturalnim reformama neophodnim za dalji razvoj ekonomije.

Novi porez kao odgovor na krizu?

Brisel, 11. decembar 2009. – Evropski savet raspravljao je o tzv. Tobinovu porezu (nazvan po Džejsmu Tobinu, engleskom ekonomisti, dobitniku Nobelove nagrade za ekonomiju 1981. godine.) Osnovni cilj ovog poreza jeste da ukloni kratkoročne špekulacije koje nastaju prilikom međubankarskih i finansijskih transakcija, a porez bi trebalo da rastereti poreske obveznike, posebno u vreme finansijske krize. Francuska i Velika Britanija su se obavezale da uvedu porez na bankarske bonuse veće od 27 000 evra dok Angela Merkel, upros očekivanjima, nije podržala predlog.

EU se nada i da će Međunarodni monetarni fond podržati ovu meru jer bi prava korist od novog poreza postojala tek ako bi imao globalnu dimenziju.

Visok stepen rasizma u EU

Brisel, 10. decembar 2009. – Bilo da su u potrazi za poslom, u poseti lekaru ili kupovini, manjine širom Evrope se suočavaju sa značajnim stepenom diskriminacije saopštila je Agencija za osnovna prava EU (EU Fundamental Rights Agency). Agencija je opisala kao šokantan stepen rasizma, antiimigrantskih osećanja i islamofobije sa kojim se manjine susreću svakodnevno u njihovim životima. Agencija u svom izveštaju pokušava da mapira obrise diskriminacije kroz istraživanje sprovedeno na uzorku od 23 000 ljudi i predstavljenom na oko 276 strana.

Izveštaj pokazuje da je oko petina (22%) Afrikanaca koji dolaze iz područja subsaharske Afrike diskriminisana najmanje jednom godišnje dok traže posao, 17% Roma ističe da se suočavaju sa istim problemom kada se nađu u poseti bolnicama ili ambulancama, dok je 11% severno Afrikanaca suočeno sa rasizmom dok obavljaju svakodnevnu kupovinu. I dok ekonomska kriza uzima na zamahu

Luksemburg)
alain.calmes@lu.coditel.net

Europäische Föderalistische
Bewegung Österreich (UEF
Austrija)
www.europajugend.at |
office@efb.at

Unia Europejskich
Federalistów Polska (UEF
Poljska)
www.uef.lodz.pl

UEF Portugal (UEF Portugal)
davidpina-37091@adv.ao.pt

Conventia Româna Pentru O
Europa Unita (UEF Rumunija)
liaepure@yahoo.com

Društvo za združeno Evropo
(UEF Slovenija)
jp.vonarb@gov.si

Europa federalisterna (UEF
Švedska)
www.europafederalisterna.se
info@europafederalisterna.se

Neue Europäische Bewegung /
Nouveau Mouvement
Européen - Schweiz / Suisse
(UEF Švajcarska)
www.europa.ch
abegglen@europa.ch

Federal Union (UEF Velika
Britanija)
www.federalunion.org.uk
info@federalunion.org.uk

UEF – Group Europe
www.uef-groupeeurope.eu
greco.scribani@skynet.be

očekuje se da će se stepen diskriminacije povećati jer kako ljudi tako i političke organizacije krive strance za probleme sa kojima se suočavaju za vreme krize. Ali precizan raspon diskriminacije, rasizma kao i drugih oblika rasne i etničke diskriminacije je često nepoznat – posebno u podacima koje imaju vlade država članica – i nijedno slično istraživanje nije bilo ranije sprovedeno u EU.

Agencija je upitnik formirala tako da, umesto postavljanja klasičnih pitanja – ko se oseća diskriminisanim i zašto – postavila istraživanje o postojanju diskriminacije u devet različitih oblasti svakodnevnog života – u potrazi za poslom, prilikom iznajmljivanja ili kupovine stana/kuće, prilikom pružanja zdravstvenih ili usluga socijalne službe, u školama, u kafićima i restoranima, barovima i noćnim klubovima, prodavnicama kao i diskriminaciji prilikom otvaranja računa u banci ili podnošenja zahteva za kredit. Upitnik je pokazao da, iako su manjine često optužene za kriminalne radnje i aktivnosti, zapravo one te koje su

često žrtve zločina: gotovo četvrtina (24%) je bila žrtva različitih krađa i zločina najmanje jednom u poslednjih 12 meseci. Usled nedostatka poverenja u policiju gotovo 82% njih koji su izjavili da su bili suočeni sa diskriminacijom nisu prijavili incident i jedan od glavnih razloga za to je uverenje „da to neće ništa promeniti“ ili da je to „ono što se stalno dešava“. Neke od zajednica vide policiju kao jednu od uzročnika problema – među severno Arfikanima koji su anketirani 1 od 5 (19%) njih su istakli da ih je policija zaustavila baš zbog njihovog etničkog porekla.

Među najdiskriminisanijim grupama, prema izveštaju Agencije, nalaze se Romi koji žive u Republici Češkoj, romsko stanovništvo u Mađarskoj (62% njih se oseća diskriminisanim), Poljskoj (59%) i Grčkoj (55%). Afrikanci, kako oni koji dolaze iz zemalja Magreba kao i oni južno od Sahare, su takođe na vrhu liste – sa gotovo 63% Afrikanaca na Malti, 54% subsaharskih Afrikanaca u Irskoj, 52% severno Afrikanaca u Italiji, 47% i 46% Somalijaca i Finskoj i Danskoj koji su najčešće žrtve incidenata na rasnoj osnovi.

Pored Roma, Afričkih imigranata i Muslimana sa visokim stepenom diskriminacije, prema istraživanju, susreću se i Brazilci koji žive u Portugalu (44%). Jedan od tri Muslimana je prijavio diskriminaciju na verskoj osnovi u proteklih 12 meseci najčešće dok su bili u potrazi za poslom, u barovima, restoranima i prodavnicama. Muslimani u dobi od 16 do 24 godine suočavaju se sa većim stepenom diskriminacije nego pripadnici drugih grupa u ovom uzrastu. Ipak, ova stopa je znatno različita među mlađim ljudima muslimanskog porekla koji su državljanima države u kojoj žive – 29% u poređenju sa 48% koji nisu državljanima. Druge grupe su često subjekt različitih predrasuda, posebno oni koji dolaze iz zemalja centralne i istočne Evrope i Balkana, a koji žive u zapadnim državama članicama, kao i Rusi i Turci.

Španija: prvih šest meseci 2010. godine

Madrid/Brisel, 9. decembar 2009. – Španija je početkom prošle nedelje istakla prioritete svog šestomesečnog predsedavanja Evropskom unijom – prvog predsedavanja jedne zemlje EU po stupanju na snagu Ugovora iz Lisabona i postavljanja prvog stalnog predsednika Evropskog saveta i Visokog predstavnika za zajedničku spoljnu i politiku bezbednosti.

Diego Lopez Garido, državni sekretar Španije za EU poslove istakao je da će Španija „oblikovati svako naredno predsedništvo“, dodajući da njegova zemlja ujedinjuje svoje napore sa Belgijom i Mađarskom, druge dve zemlje koje će u narednih godinu dana preuzeti predsedavanje Unijom. Španija je za narednih šest meseci predsedavanja Unijom istakla četiri prioriteta:

Ekonomija i stvaranje novih radnih mesta

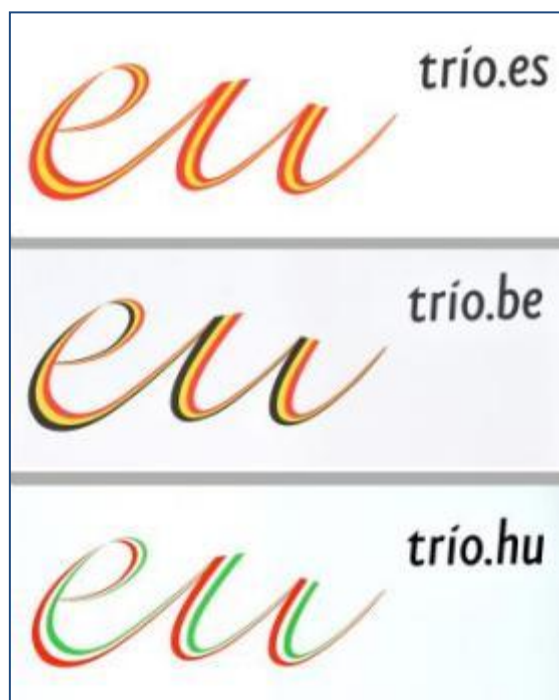
Španija je zemlja sa najvećom stopom nezaposlenosti među zemljama evrogrupe. U oktobru mesecu prosečan procenat nezaposlenosti u državama evrogrupe bio je 9,8% dok se u Španiji kretala oko 19,3%, sa najvećom stopom u Letoniji – 20,9%. Španija ima socijalističku vladu na čijem čelu je Hose Luis Zapatero, lider Socijalističke radničke partije Španije, a otvaranje novih radnih mesta je i zadatak Partije evropskih socijalista, koji su svoj godišnji kongres održali prošle nedelje u Pragu. Usvajanje post Lisabonske strategije za narednih deset godina - „EU 2020“ – je jedan od osnovnih prioriteta. Jedan od glavnih izazova nove strategije biće praćenje ciljeva, jer je Lisabonska agenda za rast i zapošljavanje postavila ciljeve, ali nije uspela da prati napredak zemalja u ostvarivanju istih. Takođe, naglašeno je odobrenje novih sredstava za nadzor međunarodnog finansijskog sistema kao važan cilj španskog Predsedavanja.

Implementacija Lisabonskog ugovora

Španski državni sekretar istakao je da pravilna implemetacija Lisabonskog ugovora vodi efikasnijoj Evropi. Novine koje donosi Lisabon treba na što bolji način razviti – pre svega mogućnost „građanske inicijative“ po kojoj građani, ukoliko skupe milion potpisa, mogu da utiču na predlog za donošenje određenog pravnog akta za sprovođenje ciljeva nevedenih u Ugovoru - a koje za sada postoje samo u teoriji.

Građanstvo

Evropa u 21. veku treba da bude zasnovana na jakoj vezi sa

sopstvenim građanima. Špansko predsjedništvo ima za cilj da razvije akcioni plan za implementaciju „Programa iz Štokholma“ za ostvarenje prostora slobode, bezbednosti i pravde u EU. Garido je istakao da će Španija uticati i na donošenje direktive o nediskriminaciji kako bi se zajednički borili protiv najstrašnije pojave u današnjem društvu – nasilja nad ženama.

Spoljni poslovi

Cilj je transformisati EU u istinskog globalnog igrača na svetskoj sceni. Sa Lisabonskim ugovorom na snazi Unija ima na raspolaganju veoma značajne instrumente za spoljnu politiku – predsednika Evropskog saveta koji predstavlja Uniju ka spolja, Zajedničkog predstavnika za spoljnu i politiku bezbednosti koji predstavlja Uniju kao „istinski ministar spoljnih poslova“, kao i Evropsku spoljnu akcionu službu koja prema, Garidovim rečima, može da preraste u najsnažniju i najjaču diplomatsku službu na svetu, a na Španiji je da organizuje njeno funkcionisanje i strukturu do aprila meseca naredne godine.

Jedan od osnovnih ciljeva španskog predsedavanja u narednih šest meseci jeste pomoć u jačanju uloge Predsednika Evropskog saveta i Zajedničkog predstavnika za spoljnu i politiku bezbednosti, bez namere da špansko predsedavanje Unijom zaseni ijednu od ovih bitnih, novouspostavljenih uloga u strukturi EU.

Evropska unija i Zapadni Balkan

Brisel, 9. decembar 2009. - Konferencija o Zapadnom Balkanu - "Prevazilaženju ekonomske krize kroz regionalnu saradnju koja vodi članstvu u EU" - u organizaciji švedskog predsedništva EU i Evropske komisije, bila je prilika da se, u Briselu, još jednom sagleda evropska perspektiva regiona, kao i pojedinačne pozicije zemalja na njihovom putu ka EU. Evropski zvaničnici i ovog puta su podsetili da su prethodni dani bili vrlo značajni za proces evrointegracija Srbije.

Odluke o viznoj liberalizaciji i implementaciji Prelaznog sporazuma važni su koraci Srbije na putu kojim se, prema rečima švedskog ministra spoljnih poslova, Karla Bilta, korača postepeno. Na nezvanične najave da bi Srbija već 22. decembra mogla da podnese zahtev za kandidaturu za članstvo u Uniji, Bilt je rekao:

„Trebalo ići korak po korak. Juče smo doneli odluku o implementaciji Prelaznog sporazuma. Biće još razgovora o daljim koracima, i to je jedini stav koji ja za sad imam. Slušaću šta se dešava i videćemo šta će biti. Za sada ništa nije striktno planirano“ - istakao je Karl Bilt.

Na konferenciji u Briselu, potpisan je i Investicioni okvir za Zapadni Balkan kojim je predviđeno finansiranje infrastrukture, energetike i malih i srednjih preduzeća u regionu. Ovim sporazumom EU, sa tri evropske finansijske institucije: Evropskom investicionom bankom, Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Bankom za razvoj Saveta Evrope, odlučila je da dodeli 140 miliona evra bespovratnih sredstava za projekte na Zapadnom Balkanu. To će omogućiti i mobilizaciju dodatnih 2,2 milijarde evra nekonvencionalnih kredita. Potpisivanje ovog investicionog okvira označeno je kao prekretnica u načinu saradnje evropskih institucija, pogotovo onih vezanih za finansije, sa zemljama u regionu Zapadnog Balkana.

Crna Gora u 12 knjiga

Brisel, 9. decembar 2009. - Crnogorski premijer Milo Đukanović predao je komesaru za proširenje Oliju Renu u Briselu odgovore na Upitnik Evropske komisije. U protekla četiri meseca crnogorska administracija od oko hiljadu ljudi, uključujući i prevodioce, obavljala je svoj posao života. Pisala je odgovore na oko četiri hiljade pitanja iz Upitnika Evropske komisije, koji su sistematizovani u 12 knjiga, na oko 4.433 strane.

Vlada Crne Gore je odgovore na Upitnik označila kao državnu tajnu što su opozicija i neki od stručnjaka oštro kritikovali navodeći da Vlada monopolizuje proces i da nisu date tačne ocene stanja u Crnoj Gori.

Komesar za proširenje EU Oli Ren ocenio je da se Crna Gora mora fokusirati na jačanje administrativnih kapaciteta, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. On je pohvalio vladu Crne Gore i administraciju koja je predano radila na odgovorima na upitnik, kako bi slika Crne Gore bila verodostojna i u konačnom omogućila dobijanje statusa kandidata za članstvo.

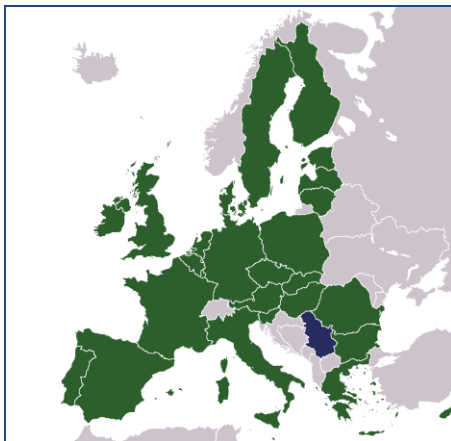
Premijer Crne Gore, Milo Đukanović istakao je da je predaja upitnika prekretnica u odnosima Crne Gore i EU i da Crna Gora ostaje dosledna svom ključnom cilju - ulasku u EU, dodajući da nada da će Evropska komisija na jesen sledeće godine preporučiti Crnu Goru za kandidata za članstvo. Milo Đukanović zatražio je od Evropske unije da prihvati u članstvo sve zemlje zapadnog Balkana do 2014. godine, stogodišnjice od izbijanja Prvog svetskog rata, ističući da je to jedini način da se osigura stabilizacija regiona u kojem je u ratovima 1990-ih poginulo više od 100.000 ljudi. Crnogorski premijer je ocenio da je potrebno hrabro delovanje EU.

„Insistiram da sve države Zapadnog Balkana postanu članice EU do 2014. godine, godišnjice događaja koji je tako drastično promenio celu Evropu - rekao je Đukanović, dodajući da se "širenje EU mora nastaviti bez prekida" i da je iskustvo pokazalo da su neke od država sada potpuno spremne da ispune standarde EU. Đukanović je istakao da je pisanje odgovora na upitnik bio najsloženiji posao crnogorske administracije do sada i dodao da mu je posebno zadovoljstvo što je posao urađen kvalitetno u predviđenom roku.

Odmrznut Prelazni sporazum sa Srbijom

Brisel, 7. decembar 2009. - Ministri spoljnih poslova EU odlučili su da počne primena Prelaznog trgovinskog sporazuma sa Srbijom, a kao glavni razlozi navedeni su sprovođenje ključnih evropskih reformi od strane vlasti u Beogradu, kao i zadovoljavajući stepen saradnje sa Međunarodnim krivičnim sudom za ratne zločine na prostoru bivše Jugoslavije, sa sedištem u Hagu (Haški tribunal), istaknut od strane tužilaštva ovog suda.

Savet ministara EU pozdravio je predanost koju Srbija pokazuje u pravcu sprovođenja reformi neophodnih za dostizanje evropskih standarda. Pozdravljena je i implementacija Prelaznog sporazuma koji je Srbija do sada jednostrano primenjivala. Savet je konstatovao da je glavni tužilac zadovoljan trenutnim nivoom saradnje Srbije i Suda u Hagu. Istovremeno, Srbija se poziva da nastavi napore do konačnog okončanja saradnje sa tim Međunarodnim sudom.

Evropski ministri naglasili su da je u Srbiji neophodno da se nastavi sa reformskim procesima, pogotovo u oblasti vladavine prava, borbe protiv korupcije, kao i da se nastavi proces ubrzanja ekonomskih reformi u zemlji. Oni su ovom prilikom podsetili na neophodnost konstruktivnog pristupa Srbije regionalnoj saradnji, a posebno je naglašena i potreba za dobrom saradnjom Srbije sa EULEX-om pri čemu se ukazuje na neophodnost jačanja te saradnje u severnom delu Kosova.

Sedište ACER-a u Ljubljani

Brisel, 7. decembar 2009. – Glavni grad Slovenije – Ljubljana – će biti sedište novoosnovane Agencije za saradnju sa regulatornim telima u oblasti energije (Agency for Co-operation of Energy Regulators – ACER) na teritoriji Evropske unije. Inicijativa da sedište agencije bude u Ljubljani potekla je od ministara za energiju država članica Evropske unije, a potvrđena je i od strane šefova država i vlada na samitu Evropske unije održanom krajem prošle nedelje. Agencija će sa radom početi marta meseca naredne godine, kada nova legislativa EU o energetici stupi na snagu.

Unija evropskih federalista (UEF) je nevladina i nadnacionalna organizacija posvećena promociji demokratske i federalne Evrope. Nepovezan sa bilo kojom političkom partijom, UEF je autonomni politički pokret. UEF u Srbiji okuplja građane koji žele da doprinesu promociji evropskih i demokratskih vrednosti u Srbiji, evropskim integracijama sa ciljem dostizanja punopravnog članstva Srbije u Evropskoj uniji, kao i podsticanju javne debate o političkom sadržaju Evropske unije i stvaranju Evropske federacije.

evroFEDERALIST je nedeljnik Unije evropskih federalista u Srbiji. Ukoliko ne želite da primete **evroFEDERALIST** putem elektronske pošte, pošaljite email na uef@uef.rs, u Subject stavite EvroFederalist Unsubscribe.